

Vänföreningen
T121 Spica Vänner

MEDLEMSBREV # 3/24

Torpedbåtsrederiet Spica

Från vänföreningen

Välkommen till medlemsbrev nummer tre! Styrelsen för vänföreningen har beslutat att skicka ut ett medlemsbrev varje kvartal där vi berättar lite om händelser och aktiviteter hos oss på T121 Spica och Gålöbasen.

Tredje kvartalet 2024 har inneburit förnyade utbildningar i brandskydd samt man över bord-träning, allt för att vi ska vara i bra form inför våra biljett- och företagskörningar. Juli månad har som vanligt inneburit låg aktivitet ute på Gålö då även vår hängivna besättning behöver ta semester. Detta har följts av en ovanligt hektisk period under augusti och september med fler körningar än tidigare år.

Provtur 3

Provtur genomfördes lördagen den 10/8 och var upplagd för maskinprov och ManO-utbildning. En snitslad bana fanns upplagd som tog oss förbi Dalarö där vi mötte Waxholmsbåten Viberö med "Spica FC" P Hammarkvist vid rodret, efter en blinkning med lanternor så gick vi vidare på skilda vägar. Maskinprover genomfördes och vi uppnådde vid något tillfälle närmare 37 knop. Efter många "waypoints" på vägen hem så förtöjde en trött men nöjd besättning på Gålö.

T121 Spica ligger förtöjd i augustivärmen.

Utbildning

Den 11/8 så fortsatte vi med praktiska övningar i brandskydd samt man över bord-övningar. Under insatsledare Torbjörn Petterssons överinseende genomfördes tre övningar innan lunch samt två efter. Sista övningen för dagen hade förberedandet för livräddning kortats med fem minuter!! Detta om något bevisar den gamla tesen att övning ger färdighet. Tilläggas kan att vi för första gången använde oss av skeppsnummer 0 som övningsobjekt, detta är en nyligen inköpt docka som är anpassad för ändamålet. Vi avslutade dagen med att ha en genomgång och

aktiverandet av en uttjänt livflotte, det var första gången för många av oss att se detta i realtid. Vi kunde också konstatera att flotten fungerade bra fastän bäst-före-datomet hade passerat för flera år sedan.

Slinget är ute, pjäsen är redo för lyft och skeppsnummer 0 ligger och latar sig på piren.

Företagskörning

Den 17 augusti var det dags för en mindre företagskörning, en 70-åring skulle firas med en nostalgitripp. Gålö bjöd som vanligt på bra väder, ärter och pannkaka samt god service. Det var ett mycket glatt gäng som åkte i väg på eftermiddagen. Det här är ett bra exempel på den typ av "specialsydda" körningar som vi kan ordna för hugade spekulanter.

Besättningen har genomgång efter en lyckad körning.

Torpedattack

Den 24 augusti genomförde T121 Spica en temakörning som heter Torpedattack och har som syfte att förevisa hur ett sjökrigsföretag med Spica kunde se ut då hon var i aktiv tjänst. Körningen som sådan var slutsåld till sista plats och det var återigen ett nöjt gäng som lämnade oss på eftermiddagen. Törs jag återigen nämna att vi var välsignade med ett utmärkt "Spicaväder"? Vi har under detta år (otroligt nog) bara haft solsken med oss!

EDIP

Lördagen den 7 september var det dags för årets begivenhet ute på Gålöbasen, det var dags för EDIP (En Dag I Paradiset). Spicas besättning ställde som vanligt upp med mycket folk som hjälpte till att styra upp detta stora evenemang. Ett ganska stort gäng var på basen redan på fredagen för att hinna med allt som skulle fixas. Totalt besöksantal var c:a 500-600 personer, Spica körde fem fulla körningar, tre på förmiddagen och två på eftermiddagen. De två första körningarna genomfördes i ganska tjock dimma, så hastigheten fick anpassas därefter, ManO för dagen, Erik Wedenberg, körde oss lugnt och stilla runt äggskären och hem igen. Bra jobbat!! Det var en ganska slutkörd besättning som dessutom på hemväg hjälpte till med att plocka ned tälten som ställts upp på marknadsgatan. -Tack för idag och sov gott blev avskedshälsningen, och det gjorde vi!

Fredagen den 6 september bjöd på denna stämningsbild av Spica och hennes yngre syster Ystad med gångbordsbelysningen tänd.

Ett par timmar senare såg vi vad vi hade att vänta dagen efter, dimman hade lagt sig över Gålö och Horsfjärden.

Kalla Kriget

Lördagen den 21 september var det dags för vår temakörning "Kalla Kriget", resan som sådan var fullbokad sedan länge och det var en nyfiken samling som kom ut till oss för att få veta mer om detta. För besättningen startade dagen bra med tårtbuffé och bullar. Vi hade en födelsedag att fira, personen i fråga såg inte helt bekväm ut med uppmärksamheten men fick trots allt ned tårta å kaffe ☺ och efter sedvanlig sång och ett fyrfaldigt leve kunde vi inrikta oss på dagens körning.

Temakörningen innehåller bl.a. föreläsning i intensiven, syftet är att ge en bild av marinens verksamhet under kalla kriget och Spicas roll inom detta. Efter rundvandring på basen och fartyget serverades ärtsoppa och pannkakor. En fin sjötur tog oss via Horsfjärden med en avstickare in i Märsgarnsviken och runt Muskö där vi kunde beskåda fartygstunnlar och annat ögongodis. Turen avslutades med en ganska lång högfartslöpa hem. Nu ser vi fram mot årets sista körning som äger rum den 5 oktober, efter denna är det dags att börja med underhållsarbeten och sakta lägga vårt fina fartyg i vinterdvala. Men mer om detta i nästa kvartalsbrev!

Med denna redovisning överlämnas ordet till Rederiet och Christian Wollert.

Den verksamhet under tredje kvartalet som ordförande så väl beskrivit ovan, har stötts av rederiet genom att rederiet följer upp att fartyget är rätt bemannat och att fartygssystemen ombord fungerar i samband med gångdag. Jag tänkte här beskriva lite hur denna bemanning av Spica sker idag. Rederiet utser en fartygschef som ansvar för verksamheten ombord under aktuell gångdag. Varje tjänstegren har sedan inom sina ansvarsområden, under fartygschefen, ansvaret att allt fungerar i samband med körning. Som stöd för denna kontroll och utbildning, genomför vi normalt tre provturer, två under 2.a kvartalet efter att fartyget legat i intervila och en efter semesterperioden för att skaka om systemen igen, den senare beskrivits av ordföranden ovan. Under dessa provturer kombineras kontroller av fartygets olika system med utbildning av besättningen i sina olika befattningar. Även vissa säkerhetsövningar med hela besättningen (brandövning, man över bord, evakuering etc) sker under dessa provturer.

Under sin aktiva tid hade Spica en "stridsbesättning" på 30 man (enl stridsinstruktionsbok Spica 1979). Här låg bl.a. kraven på stridstjänst och lång uthållighet till sjöss som grund för volymen. Vi behöver idag inte ha denna omfattning av besättningsmän eftersom dessa krav inte föreligger. Styrande är istället förutsättningarna att kunna hantera fartyget under gång (inkl förtöjning/losskastning), kunna ta hand om passagerarna samt hantera eventuella nödsituationer som kan uppstå. Samtidigt vill vi också bevara en del av historien, så ett antal av de skeppsnummer som fanns i Spicas ursprungliga krigsbesättning har behållits och nyttjas idag.

Rederiet har fastställt att den besättning som ska finnas under gång till sjöss ska bestå av 15 personer som benämns "Nyckelbesättning". Samtliga har en befattningsbeskrivning som beskriver uppgifterna under olika förutsättningar (motsvarar begreppet beredskaper som nyttjades under Spicas aktiva tid). Dessa sammanställs i en generalfördelning. Rederiet och tjänstegrenarna ansvarar sedan för att varje besättningsman utbildas i dessa olika roller.

Generalfördelning

Sknr	Benämning	Manöverberedskap	Förtöjningsstationer	Skyddslarm	Man över bord	Evakuering
901	Fartygschef	FC	FC	FC	FC	FC
902	Sekond	Man0***	Man0	Man0	Man0	Man0
951	Navigationssstyrman	NS	Befälhavare För	SIC*/Bitr SkytjL	Ytbärgare	Bitr SkytjL
961	Maskintjänstchef	MtjC***	MtjC	MtjC	MtjC	MtjC
981	1, Maskinist	1.M	1,M	1.M	1.M	1.M
001	Signalman	Utkik	För	Utkik*/Skydds grp 1	Utkik	Klargörare livflotte 1

002	Signalman	Rorg	Rorg	Rorg	Rorg	Rorg
004	Telemekaniker	Telemek***	Akter	Skyddsgrupp 1	Bärgningsgrupp	Klargörare livflotte 1
011	Pjäsbefälhavare	Däcksman***	Befälhavare Akter	Insatsledare	Bärgningsledare	Skyddet
012	Artillerimatros	Däcksman	För	Störtankarpost	Bärgningsgrupp	Klargörare livflotte 3
013	Artillerimatros	Däcksman	Akter	Insatsgrupp	Bärgningsgrupp	Klargörare livflotte 2
021	Maskintjänstledare	Moman	Moman	Moman*/Skyddsgrupp 1	Ytbärgare	Klargörare livflotte 2
041	Kock	Kock***	Kock**	Kock**	Kock**	Kock**
044	Ekonomiman	Sjv	För	Insatsgrupp	Bärgningsgrupp	Klargörare livflotte 3
SkyTjL	Skyddstjänstledare	Pass	Pass	Skyddstjänstledare	Skyddstjänstledare	Skyddstjänstledare

Nyckelbesättningen rekryteras ur vänföreningen på förslag från respektive tjänstegren. Några befattningar ansvarar rederiet för att rekrytera. De som vill ingå i nyckelbesättningen och som rekommenderas av tjänstegren ges adekvat utbildning genom rederiets försorg. Här följer vi de kursplaner som Transportstyrelsen fastställt.

Ansvarsfördelning av nyckelbesättningens befattningar:

- Rederiet: FC och SkyTjL.
- Tjänstegren Däck: ManO, skeppsnummren 001, 002, 011, 012, 013.
- Tjänstegren Maskin: MtjC, 1.M och 021.
- Tjänstegren Tele: NS och 004.
- Tjänstegren Intendentur: 041 och 044

Eftersom Spica är ett arbetslivsmuseum så försöker vi använda oss av de rutiner och språkbruk som var aktuella under Spicas aktiva tid. De kompletteras med de krav som myndigheterna ställer i olika föreskrifter där så är nödvändigt.

Dessutom har vi infört 10 utbildningsbefattningar som tjänstegrenarna kan nyttja för att utbilda nya besättningsmedlemmar inom sin tjänstegren.

Transportstyrelsen har också krav på bemanning av Spica, som benämns "**säkerhetsbesättning**". Detta är ett minimikrav för att överhuvudtaget kunna kasta loss och förflytta sig. Till detta krav på säkerhetsbesättning kommer också att det ska vara formell civil behörighet på säkerhetsbesättningens befattningar. Det gäller fartygschef (fartygsbefäl klass VI), maskintjänstchef (maskinbefäl klass IV) och 1.maskinist (befattningarna heter lite annorlunda på civilt språk). Det ställer krav på rekrytering till dessa befattningar då de måste tas från de som utbildats inom den civila sjöfarten. Det finns dock möjlighet att begära dispens från kraven på civil behörighet om man kan bevisa att en individ har tillräcklig kompetens och erfarenhet för sin befattning. Även detta är en utmaning för rekryteringen.

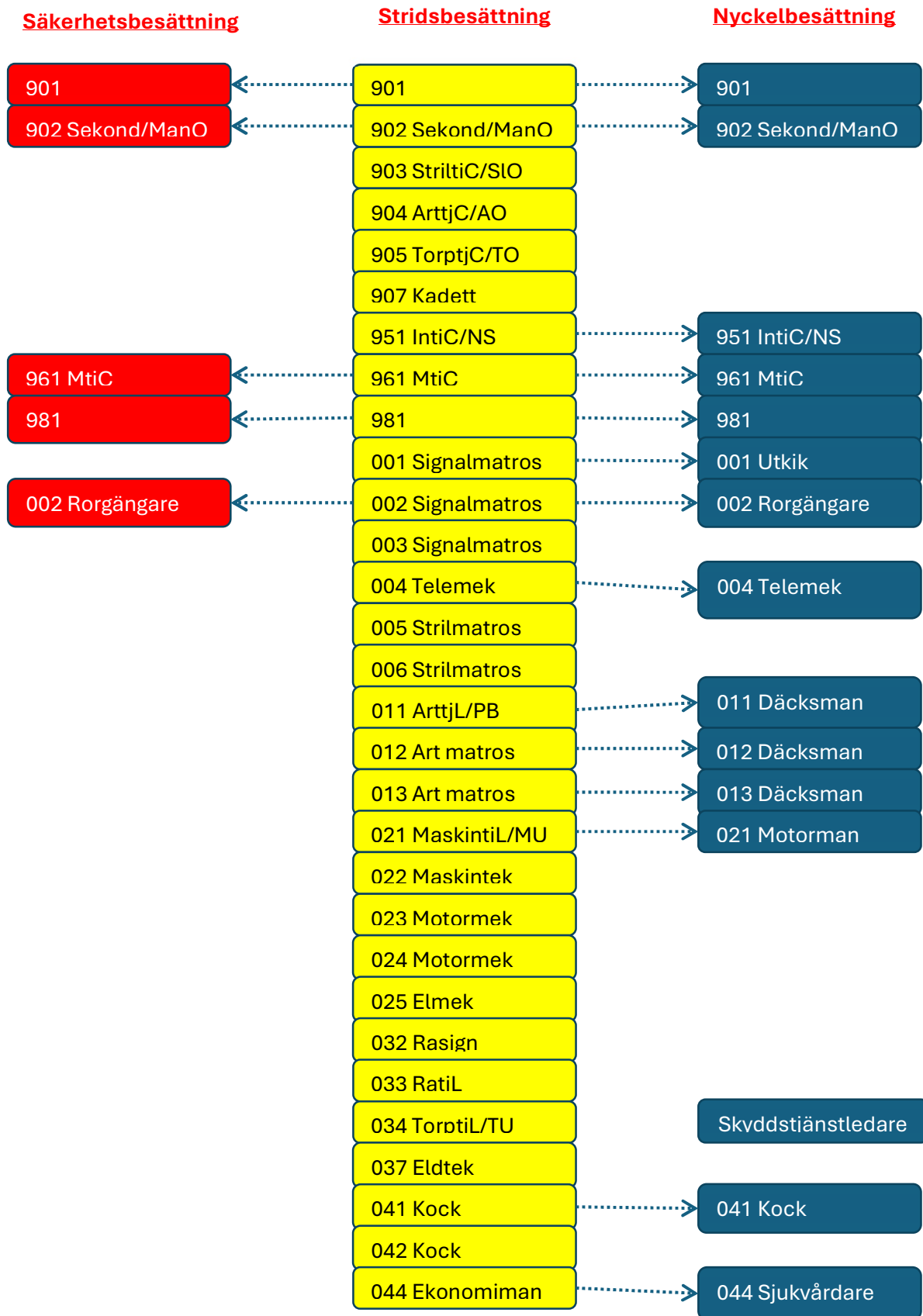
Vid körningar och övriga besättningsdagar sitter vi ner tillsammans och avnjuter en god lunch ihop. Det brukar inte saknas samtalsämnen.

Nedan ser vi en glad maskinist som tittat upp ifrån "Gruvan".

Ovan står vår säkre Insatsledare och har koll på halvdäck under en kundkörning.

Koppling mellan de olika besättningstyperna

Sammanfattningsvis kan man säga att det ställs höga krav på de som ska ingå i nyckelbesättningen där säkerheten för personal ombord, fartyg och yttre miljö alltid måste stå i fokus.

Jag återkommer i kommande kvartalsbrev med ytterligare information om olika delar av rederiets verksamhet i syfte att ge en allmän information till dig som medlem i Spica vänner.

T121 Spica, den enda stjärnan på Gålöbasen

Dan-Inge Lennström
Dan-Inge Lennström
Ordförande T121 Spica Vänner

Christian Wollert
Christian Wollert
Ordinarie FC